

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10) na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 1. sjednici, održanoj dana 10.04.2019. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, broj: 07-06-1326-2/19 od 03.04.2019. godine o Presudi Ustavnog suda BiH donesenoj u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine i o dosad dostavljenim presudama Evropskog suda za ljudska prava kojima su utvrđene povrede prava aplikanata iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1 Protokola uz Konvenciju iz razloga neizvršavanja izvršnih presuda domaćih sudova donesenih u korist aplikanata, a na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Informacija iz tačke I. čini sastavni dio ovog zaključka.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/19
Datum, 10.04.2019. godine
Z e n i c a

PREMIJER

Mirza Ganić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,

1x Ured premijera,

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,

1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica, (putem ministarstva),

1x Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice,

Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred

Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo, (putem ministarstva),

1x a/a.

**ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
MINISTARSTVO FINANSIJA
ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA**

INFORMACIJA

o Presudi Ustavnog suda BiH donesenoj u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine i o dosad dostavljenim presudama Evropskog suda za ljudska prava kojima su utvrđene povrede prava aplikanata iz člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1 Protokola uz Konvenciju iz razloga neizvršavanja izvršnih presuda domaćih sudova donesenih u korist aplikanata, a na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona

April 2019. godine

I UVOD

Zeničko-dobojskom kantonu su uz akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ap-7/18-49/19 od 28.01.2019. godine, dostavljene na izvršenja presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Šain Stjepan i 53 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr i *Elčić Maida i 5 drugih* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr., te uz akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara, broj: 11-Ai-3/19-67/19 od 13.02.2019. godine, dostavljene na izvršenja i presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.

Iz navedenih akata Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, proizilazi da je na osnovu navedenih presuda Evropskog suda za ljudska prava, za Zeničko-dobojski kanton nastala **obaveza da obezbijedi potpuno izvršenje domaćih sudskih presuda** donesenih u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom, u roku od tri mjeseca od dana kada su presude postale konačne, te da u istom roku isplati 1.000 eura po aplikantu na ime nematerijalne štete i 350 eura po aplikaciji na ime troškova i izdataka, plus svaki porez koji može biti zaračunat na navedene iznose.

U navedenim dopisima je navedeno da su presude u predmetima *Šain Stjepan i 53 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr, *Elčić Maida i 5 drugih* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr., postale konačne 17.01.2019. godine, i da je od ovog datuma počeo da teče tromjesečni rok u kome je potrebno izvršiti predmetne presude u odnosu na aplikante, odnosno da svi navedeni iznosi naloženi predmetnim presudama u odnosu na aplikante moraju biti isplaćeni **najkasnije do 17.04.2019. godine**.

Također, navedeno je da su presude u predmetima *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr., postale konačne 07.02.2019. godine, i da je od ovog datuma počeo da teče tromjesečni rok u kome je potrebno izvršiti predmetne presude u odnosu na aplikante, odnosno da svi navedeni iznosi naloženi predmetnim presudama u odnosu na aplikante moraju biti isplaćeni **najkasnije do 07.05.2019. godine**.

U aktima Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava je navedeno: „u slučaju kašnjenja za Vladu Zeničko-dobojskog kantona nastaje obaveza da na gore navedene iznose plati običnu kamatu po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda.“

Za izmirenje ukupnih obaveza (glavnica, troškovi parničnog i izvršnog postupka, kamate, namaterijalna šteta, troškovi i drugi izdaci po aplikaciji, itd.), po osnovu gore navedenih presuda bilo bi potrebno obezbijediti, i iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona i to najkasnije do 17.04.2019. godine (za jedan set dostavljenih presuda), odnosno najkasnije do 07.05.2019. godine (za drugi set dostavljenih presuda), isplatiti **cca 3,5 miliona KM**.

U međuvremenu, donesena je i **Presuda Ustavnog suda BiH, u predmetu broj: AP-1636/18 od 27.02.2019. godine**, po apelacijama velikog broja tražilaca izvršenja zbog neprovođenja rješenja o izvršenju protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika.

Dispozitivom navedene Presude Ustavnog suda BiH: „utvrđuje se povreda prava na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kao i prava na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda zbog neprovođenja Rješenja.

Ova odluka dostavlja se **Vladi Zeničko-dobojskog kantona** kako bi izvršila svoje ustavne obaveze i osigurala poštovanje ljudskih prava tako što će u skladu s ranijim nalogima preduzeti adekvatne mjere s ciljem da apelanti/povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava Zeničko-dobojskog kantona naplate svoja potraživanja **u razumnom roku**.

Na osnovu člana 72. stav (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, nalaže se **Vladi Zeničko-dobojskog kantona** da, **u roku od tri mjeseca** od dana dostavljanja ove odluke, obavijesti Ustavni sud Bosne i Hercegovine o preduzetim mjerama s ciljem izvršenja ove odluke.“

U Obrazloženju navedene Presude Ustavnog suda BiH, u dijelu VIII. Zaključak, tačke 249. – 252., navedeno je sljedeće:

249. „Ustavni sud zaključuje da je **apelantima povrijeđeno pravo** na pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Europske konvencije, te pravo na imovinu iz člana II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju.

250. Ustavni sud zaključuje da su i u konkretnim slučajevima nepreduzimanjem neophodnih mjera tokom dužeg vremenskog perioda u cilju izvršenja pravosnažnih presuda, nadležne vlasti lišile ustavno pravo na pravično suđenje svakog korisnog efekta i onemogućile apelante da dobiju novac na koji imaju pravo prema pravosnažnim sudskim presudama. Spomenuto nepreduzimanje mjera je dovelo i do neproporcionalnog uplitanja u njihovo mirno uživanje ustavnog prava na imovinu.

251. Ustavni sud naglašava **da nije cilj ove odluke da se apelanti dovode u privilegovan položaj u odnosu na ostale imaoce pravosnažnih sudskih odluka na teret budžeta, koji se nalaze u istoj pravnoj situaciji, a nisu se obraćali Ustavnom sudu**, jer bi to bilo suprotno cilju zaštite ljudskih prava provođenjem generalne politike preventivnih mjera i uspostave generalnih mehanizama, kojim se otklanja utvrđeno kršenje ljudskih prava i osnovnih sloboda, **te bi vodilo dodatnom kršenju ljudskih prava remećenjem plana i sistema realizacije utvrđenih potraživanja u skladu s planom.**

252. Ustavni sud zaključuje da je neophodno da nadležne vlasti Zeničko-dobojskog Kantona u cjelosti preuzmu svoju ulogu i **uspostave adekvatan mehanizam koji omogućava svim imaicima sudskih odluka na teret budžeta Zeničko-dobojskog Kantona naplatu dosuđenih potraživanja** jer bi bilo nesvrishodno da Ustavni sud nastavi odlučivati u novim pojedinim predmetima ove vrste i da nastavi nalagati nadležnim organima Zeničko-dobojskog Kantona žurno postupanje u tim predmetima jer bi to stvaralo njihovu obavezu da postupaju mimo planova rješavanja predmeta, generisalo nove postupke pred Ustavnim sudom, te općenito ne bi vodilo ka efektivnoj zaštiti ljudskih prava, odnosno otklanjanju posljedica njihovog kršenja.“

Ministarstvo finansija se svojim aktima, broj: 07-06-1326-2/19 od 05.03.2019. godine i broj: 07-06-1326-2/19 od 25.03.2019. godine, obratilo Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska

prava Sarajevo za mišljenje o načinu postupanja po Presudama Evropskog suda za ljudska prava, koje su dostavljene uz akte broj: 11-Ap-7/18-49/19 od 28.01.2019. godine i broj: 11-Ai-3/19-67/19 od 13.02.2019. godine, Zeničko-dobojskom kantonu na izvršenja, i to: presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Šain Stjepan i 53 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 61620/15 i 53 i dr i *Elčić Maida i 5 drugih* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 34524/15 i dr., *Dujak Vinko i 52 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 17303/15 i dr i *Hrnjić i 57 druga* protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 20954/13 i dr.

U navedenim aktima je traženo **hitno mišljenje** o tome **da li plaćanje obaveza aplikantima u skladu sa navedenim presudama** Evropskog suda za ljudska prava, **ima prioritet u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona** (za koje Evropski sud za ljudska prava nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima u skladu sa redoslijedom utvrđenim članom 167. Zakona o izvršnom postupku, s obzirom da bi se time **narušio uspostavljeni sistem redoslijeda naplate** utvrđen u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo, te da li će Zeničko-dobojski kanton prioritetnim izvršenjem navedenih presuda prekršiti odredbe Zakona o izvršnom postupku, te **povrijediti prava drugih tražioca izvršenja, koji se na Spisku povjerilaca Kantona koji se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta**, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nekoliko godina od pojedinih apelanata!

U Odgovoru Ureda zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/19-163/19 od 20.03.2019. godine, navedeno je da je članom II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da se prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima **direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini te da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima**.

Također, u navedenom aktu je navedeno, **da izvršenje presuda Suda predstavlja međunarodnu obavezu Bosne i Hercegovine, te da neizvršavanje presuda u roku**, dovodi ne samo do obaveze plaćanja kamata na dosuđena potraživanja (po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke, uvećane za tri postotna boda), nego i **do narušavanja međunarodnog ugleda Bosne i Hercegovine, kao člana Savjeta Evrope, zbog neizvršavanja međunarodnih obaveza**.

Nakon toga, Ured zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava je uputio svoj akt broj: 11-Uz-16/19-166/19 od 27.03.2019. godine – Poziv za sastanak sa delegacijom Vijeća Evrope u procesu nadzora nad izvršenjem obaveza po presudama Spahić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 20514/15 i Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, br. 68955/12.

Pravni eksperti u Sekretarijatu Vijeća Evrope u Strasbourgu posebno su zabrinuti zbog sve većeg priliva aplikacija pred Evropskim sudom za ljudska prava.

Predviđeno je da predstavnici Vlade Srednjobosanskog i Zeničko-dobojskog kantona uzmu učešća na sastanku sa delegacijom pravnih eksperata Vijeća Evrope iz Strasbourga, kao i pravni zastupnik Vlade Federacije, a predloženi termin za održavanje sastanka je dan 26.04.2019. godine.

Dakle, Zeničko-dobojski kanton se suočava sa **ogromnim finansijskim problemom, bez obzira što Kanton planira u svom budžetu finansijska sredstva u skladu sa domaćim zakonodavstvom**, putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku, u iznosu od najmanje **0,6%** ukupno planiranih prihoda, a što je u skladu sa članom 138., stav (6) i članom 167. Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), s obzirom da je u članu 138., stav (6), navedeno: "Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u

iznosu najmanje **0,3%** ukupno planiranih prihoda u budžetu."

Međutim, ukoliko se hitno ne poduzmu aktivnosti na obustavljanju donošenja novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, te ne pribavi pomoć od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine po navedenom pitanju, **postoji izvjesan rizik da u vrlo kratkom roku većina od 3167 tražilaca izvršenja uputi apelacije Evropskom sudu za ljudska prava.**

S obzirom da ukupan zbir obaveza po osnovu izvršnih sudskih presuda na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, za sve tražioce izvršenja iznosi 153.925.524,94 KM (bez obračunatih kamata), očigledno je da bi u tom slučaju nastavljanje donošenja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, zahtjevalo obezbijedenje milionskih iznosa sredstava, u vrlo kratkom vremenskom roku, čime bi se značajno ugrozio Budžet Kantona, odnosno redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a što bi moguće dovelo **i do bankrota Kantona.**

Ukoliko presude Evropskog suda za ljudska prava, ostanu u prioritetu isplate i iste se nastave donositi ubrzanom dinamikom, onda ni polovina cjelokupnog budžeta Kantona neće biti dovoljna za izmirenje svih ovih obaveza, tako da se slobodno može procijeniti da Zeničko-dobojski kanton u tom slučaju, neće moći biti u situaciji obavljati svoje osnovne ustavne i zakonske obaveze, te da će svi uposlenici i oni koji nisu ničim doprinijeli ovakvoj situaciji, ostati bez osnovnih primanja.

II RANIJE REALIZOVANA PRESUDA SUDA ZA LJUDSKA PRAVA U PREDMETU KUNIĆ I DRUGI PROTIV BOSNE I HERCEGOVINE.

Podsjećamo, Zeničko-dobojskom kantonu je početkom 2018. godine bio dostavljen akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-115/18 od 16.02.2018. godine, a po pitanju izvršenja Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih.*

Na osnovu Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, za Zeničko-dobojski kanton je nastala obaveza da obezbijedi potpuno izvršenje domaćih sudskih presuda donesenih u korist aplikanata, koje su bile predmet postupka pred Evropskim sudom, u roku od tri mjeseca od dana kada presuda postane konačna, te da u istom roku isplati 1.000 eura po aplikantu, kao i svaki porez koji može biti zaračunat, na ime nematerijalne štete i 500 eura g. Kuniću, kao i svaki porez koji mu može biti zaračunat, na ime troškova i izdataka, pretvorene u domaću valutu po kursu na dan izmirenja.

Ministarstvo finansija se svojim aktima, broj: 07-14-17006-1-2/17 od 26.02.2018. godine i broj: 07-14-17006-2/17 od 08.03.2018. godine, obratilo Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo i Kantonalnom pravobranilaštvu Zenica, za mišljenje o načinu postupanja po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih.*

Naime, postupak izvršenja izvršnih sudskih presuda, propisan je odredbama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), a članom 167. navedenog Zakona je utvrđen redosljed naplate izvršnih odluka, na način da banka vrši naplatu redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju na osnovu svoje posebne evidencije redoslijeda rješenja o izvršenju po danu i vremenu dostave rješenja.

Spisak tražilaca izvršenja koji imaju izvršne naslove na teret Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju).

Imajući u vidu navedeno, od pomenutih organa je traženo mišljenje o tome da li

plaćanje obaveza aplikantima u skladu sa navedenom Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, ima prioritet u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima u skladu redoslijedom utvrđenim članom 167. Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), zatim, da li je Zeničko-dobojski kanton obavezan na prioritetsnu realizaciju navedene Presude Evropskog suda za ljudska prava, u odnosu na ostale izvršne presude sudova u BiH i mimo Spiska povjerilaca koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo, odnosno da li navedena Presuda Evropskog suda za ljudska prava ima primat u primjeni iznad domaćeg zakonodavstva, u konkretnom slučaju primat nad primjenom Zakona o izvršnom postupku, te da li će Zeničko-dobojski kanton prioritetsnim izvršenjem navedene Presude prekršiti odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijediti prava drugih tražioca izvršenja, koji se na Spisku povjerilaca Kantona koji se vodi kod ASA BANKE DD SARAJEVO (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata.

U Odgovoru Zamjenika zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-199/18 od 19.03.2018. godine, navedeno je da je članom II tačka 2. Ustava Bosne i Hercegovine propisano da se prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima **direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini te da ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima**.

Također, u navedenom aktu je navedeno, **da je u konkretnom slučaju Vlada Zeničko-dobojskog kantona, kao nivo vlasti odgovorna za povrede prava aplikanata** utvrđenih presudom Suda u slučaju *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, i dužna izvršiti ovu presudu u roku koji je postavio Sud.

Isto tako, naglašeno je da ovaj rok ističe 14.05.2018. godine, a da je **neizvršenje odluke Evropskog suda za ljudska prava krivično djelo** propisano članom 239. Krivičnog zakona BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 8/10, 47/14, 22/15 i 10/15).

Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju broj: R-202/17 od 21.03.2018. godine, također ukazalo da je u članu II tačka 2. Ustava BiH, poglavlje Ljudska prava i osnovne slobode, propisano: „Prava i slobode predviđene u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. **Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima**“, čime je Ustav Bosne i Hercegovine proglasio Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda izravno primjenjivom u Bosni i Hercegovini i dao joj prioritet nad svim ostalim zakonima.“

Također, Kantonalno pravobranilaštvo Zenica je u svome Mišljenju navelo: „proizilazi da **postupanje po presudama Evropskog suda za ljudska prava nije predmet regulisanja Zakona o izvršnom postupku Federacije BiH**“.

Imajući u vidu navedena mišljenja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je na svojoj 141. sjednici održanoj 18.04.2018. godine, donijela je Odluku o izvršenju Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 6/18).

Članom 2. navedene Odluke, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona, da zbog povrede prava aplikantima, a sa ciljem provedbe individualnih mjera, hitno izvrši plaćanje obaveza prema aplikantima po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih*, a najkasnije do 14.05.2018. godine.

S tim u vezi, dana 27.04.2018. godine, Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je na račune advokata – punomoćnika, izvršilo plaćanju svih finansijskih obaveza prema aplikantima s ciljem provedbe individualnih mjera po Presudi Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih* i o istom obavjestilo Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim

III IZRADA AKCIONOG PLANA AKTIVNOSTI POTREBNIH RADI IZVRŠENJA GENERALNIH MJERA ZA IZVRŠENJE IZVRŠNIH SUDSKIH PRESUDA

U cilju da povjerioci koji posjeduju izvršne sudske odluke na teret budžetskih sredstava Zeničko-dobojskog kantona naplate svoja potraživanja u razumnom roku, Evropski sud je u predmetnoj presudi u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, utvrdio „da je tužena strana pored obaveze da izvrši mjere naložene predmetnom presudom u odnosu na aplikante u predmetnom slučaju **dužna**, pod nadzorom Komiteta ministara Savjeta Evrope, **takve mjere preduzeti i u odnosu na ostale osobe koje su u istom položaju kao i aplikanti** i to na način kako je to naložio Ustavni sud BiH u svojoj odluci od 12. oktobra 2011. godine“.

Dakle, navedenom presudom je utvrđena obaveza Vladi Zeničko-dobojskog kantona da najkasnije do 14.08.2018. godine, Komitetu ministara Savjeta Evrope podnese **Akcioni plan** o njenom izvršenju, u kome se moraju navesti ne samo provedbene individualne mjere, već i aktivnosti/mjere i rokovi za **preduzimanje generalnih mjera** naloženih istom, i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

Članom 3. Odluke Vlade Zeničko-dobojskog kantona broj: 02-06-6727/18 od 18.04.2018. godine o izvršenju Presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetu *Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih, naloženo je Ministarstvu finansija Zeničko-dobojskog kantona da svojim rješenjem formira Radni tim za izradu Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

Radni tim za izradu Prijedloga Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih navedenom Presudom imenovan je Rješenjem ministra Ministarstva finansija Zeničko - dobojskog kantona, broj: 07-14-17006-3/18 od 27.04.2018. godine.

Radni tim je u zadatom roku pripremio Prijedlog Akcionog plana.

Nakon toga, Ministarstvo finansija je pripremio prijedlog Zaključka o donošenju Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je svojim Zaključkom broj: 02-14-1272/18 od 13.08.2018. godine, **donijela Akcioni plan** aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju, broj: 02-14-12725/18 od 13.08.2018. godine.

U navedenom Akcionom planu, u tački „VIII VREMENSKI OKVIR ZA REALIZACIJU GENERALNIH MJERA“, utvrđeno je slijedeće:

„Vlada Zeničko-dobojskog kantona, u skladu sa politikama Kantona određuje se o mogućem vremenskom okviru za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih, koji će Kanton moći realizovati u narednom periodu, uvažavajući s jedne strane prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, a s druge strane, istovremeno ne dovodeći u pitanje ostale ustavne i zakonske obaveze Kantona, u skladu sa mjerom broj 1. navedenoj u dijelu VII ovog Akcionog plana - Prijedlozi generalnih mjera za izvršavanje pravosnažnih i izvršnih sudskih presuda, na način da se izvršenje rješenja o izvršenju vrši u skladu sa članom

138., stav (6) i članom 167. Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16), putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku, u iznosu od najmanje 0,6% ukupno planiranih prihoda u budžetu za naredne fiskalne godine, do konačnog izmirenja svih obaveza Kantona po osnovu izvršnih sudskih presuda".

Navedeni Akcioni plan je dostavljen Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo.

Nakon toga, Vladi Zeničko-dobojskog kantona je dostavljen akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-617/18 od 26.09.2018. godine.

U pomenutom aktu je između ostalog navedeno:

„...urgiramo da Vlada Zeničko-dobojskog kantona hitno pristupi dopuni postojećeg Akcionog plana i utvrdi rokove za realizaciju istog, odnosno plan isplate za izmirenje duga po evidentiranim presudama...

S tim u vezi naglašavamo, ukoliko nije moguća isplata u gotovini, shodno stavu Suda zauzetom u presudi Stojanka Đurić i drugi protiv BiH, ap. broj 79867/12 i druge, od 20.01.2015. godine, (vidi tč. 28. i 47.) **rok isplate u ratama ne može biti duži od 13 godina**. Nagodbe i isplate u obveznicama su moguće jedino ako ih povjerioci dobrovoljno prihvate.“

Imajući u vidu navedeni akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, u cilju izrade Dopune Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera, dijelu vremenskog okvira, Radni tim za izradu Prijedloga Akcionog plana je pripremio dvije tabele vremenskog okvira za realizaciju rješenja o izvršenju na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, i to:

1. Spisak izvršnih rješenja Zeničko-dobojskog kantona za isplatu **na rok od 13 godina**, putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku, u skladu sa aktom – urgencijom Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-617/18 od 26.09.2018. godine, i
2. Spisak izvršnih rješenja Zeničko-dobojskog kantona za isplatu **0,6% Budžeta ZDK-a** godišnje, putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku, na osnovu kojeg bi vremenski okvir iznosio **69 godina**, a u skladu sa vremenskim okvirom utvrđenim od strane Vlada Zeničko-dobojskog kantona Zaključkom broj: 02-14-1272/18 od 13.08.2018. godine o donošenju Akcionog plana aktivnosti potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u *predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, ap. br. 68955/12 i 15 ostalih i vremenski okvir za njihovu realizaciju.

S tim u vezi, Radni tim je predlažio da se Vlada Kantona u skladu sa politikama Kantona **ponovo odredi o mogućem vremenskom okviru** za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava, koji će Kanton moći realizovati u narednom periodu, uvažavajući s jedne strane prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, a s druge strane, istovremeno ne dovodeći u pitanje ostale ustavne i zakonske obaveze Kantona.

Radni tim je također ukazao na činjenicu da je neophodno voditi računa o informacijama Zamjenika zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava o broju (od cca 300) drugih apelacija koje čekaju na izvršenje i za koje će vrlo izvjesno biti donesene slične odluke od strane Evropskog suda za ljudska prava, poput *presude u predmetu Kunić i drugi protiv BiH*, u slučaju da od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona u Akcionom planu ne bude utvrđen odgovarajući vremenski rok za realizaciju generalnih mjera naloženih navedenom Presudom, prihvatljiv za Sud.

Također, Radni tim je upozorio da u slučaju donošenja većeg broja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava za cca 300 zaprimljenih apelacija, to bi zahtjevalo

obavezno, prioritetno i direktno izvršanje navedenih odluka, čime bi se značajno ugrozio Budžet Kantona, a donošenje i izvršavanje navedenih odluka sigurno **bi dalo podstrek i ostalim tražiocima izvršenja da podnose apelacije** Evropskom sudu za ljudska prava, sa nesagledivim posljedicama po Budžet Kantona.

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je svojim Zaključkom broj: 02-06-14370/18 od 20.09.2018. godine prihvatila Izjašnjenja Kantonalnog pravobranilaštva Zenica broj: R-102/18 od 28.08.2018. godine, R-103/18 od 28.08.2018. godine, R-104/18 od 28.08.2018. godine i R-105/18 od 28.08.2018. godine, povodom Informacija Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ureda zastupnika/agenta Vijeća Ministara Bosne i Hercegovine pred Evropskim sudom za ljudska prava broj: 11-Ap-10/17-I-25/18 od 23.07.2018. godine, 11-Ap-8/18-I-21/18 od 18.07.2018. godine i 11-Ap-6/18-I-19/18 od 17.07.2018. godine

Nakon toga, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je svojim Zaključkom broj: 02-06-15930/18 od 19.10.2018. godine donijela i **Dopune Akcionog plana aktivnosti** potrebnih za izvršenje generalnih mjera naloženih Presudom Evropskog suda za ljudska prava u predmetu Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine.

Kroz Dopune Akcionog plana aktivnosti, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je se odlučila za vremenski okvir za izvršenje generalnih mjera iz Presude, koji bi iznosio 69 godina, na način da se za isplatu sudskih presuda planira 0,6% Budžeta ZDK-a godišnje, putem ASA BANKE dd Sarajevo, redom, prema vremenu dostave rješenja o izvršenju u Banku.

Međutim, nakon toga, Vladi Zeničko-dobojskog kantona je dostavljen akt Ureda zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-766/18 od 13.12.2018. godine - Prevod odluke Komiteta ministara Savjeta Evrope o izvršenju presuda iz grupe predmeta Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, ap. br. 68955/12.

U pomenutom aktu je između ostalog navedeno **da i dopunjeni Akcioni plan Vlade Zeničko-dobojskog kantona nije prihvatljiv** za Komitet ministara Savjeta Evrope zbog predugog vremenskog roka za izvršenje izvršnih sudskih presuda.

Također, u navedenom dopisu navedeno je da je Komitet ministara Savjeta Evrope pozvao vlast Bosne i Hercegovine da osiguraju da se u budžete kantona dodijeli dovoljan iznos sredstava u svrhu izvršenja presuda kako bi se omogućilo adekvatno funkcionisanje planova isplata koje kantoni moraju uvesti, te snažno pozvao vlasti da održe napore kako bi pružili adekvatnu i dovoljnu naknadu za sve aplikante čija aplikacija se nalazi pred Evropskim sudom, a u cilju smanjenja svakog nepotrebnog opterećenja.

Prema tome, Evropski sud za ljudska prava nije prihvatio dopunjeni Akcioni plan Vlade Zeničko-dobojskog kantona i vremenski okvir za izvršenje generalnih mjera iz Presude, koji bi iznosio 69 godina, već je nastavio da donosi odluke po podnesenim aplikacijama na identičan način kao u slučaju Kunić i drugi protiv Bosne i Hercegovine, iz razloga neizvršavanja pravosnažnih i izvršnih presuda domaćih sudova donesenih u korist aplikanata, utvđujući da je zbog toga došlo do povrede člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1 Protokola uz Konvenciju.

IV DOSADAŠNJE IZMIRENJE OBAVEZA KANTONA PO OSNOVU IZVRŠNIH SUDSKIH PRESUDA

Postupak izvršenja izvršnih sudskih presuda u Federaciji BiH, provodi se u skladu sa Zakonom o izvršnom postupku ("Službene novine F BiH", broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06-isp., 39/09, 74/11-ous., 35/12 i 46/16).

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršnom postupku ("Službene novine

Federacije BiH”, broj: 46/16), kojim je u članu 138., stav (6), navedeno:

“Svi nivoi vlasti u Federaciji Bosne i Hercegovine (Federacija, kanton, grad i općina) koji imaju izvršne sudske presude dužni su u svojim budžetima predvidjeti sredstva za isplatu sudskih izvršnih rješenja na teret tih budžeta u iznosu najmanje 0,3% ukupno planiranih prihoda u budžetu.”,

Na osnovu navedenog Zakona sa pozicije Budžeta “Izvršenje sudskih presuda”, u 2017. godini iz Budžeta Kantona isplaćen iznos od 798.721,00 KM, i u 2018. godini iznos od 914.000,00 KM.

Time je u 2017. i 2018. godini planiran znatno veći iznos sredstva za navedenu namjenu, u odnosu na na Budžet Kantona za 2016. godinu kada je za navedenu namjenu planiran iznos od 420.000,00 KM.

Napominjemo, da je Vlada Kantona donijela Odluku o mjerilima za zaključivanje vansudskih nagodbi na teret budžeta Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 13/13 i broj 02-14-12578/15 od 04.06.2015. godine), tako da je u 2016. godini po osnovu vansudskih nagodbi, nakon provedenog javnog poziva i zaključenih sporazuma o vansudskim nagodbama povjeriocima, isplaćen ukupan iznos od 419.092,00 KM.

Do današnjeg dana na ime izmirenja izvršnih sudskih presuda je za protekli period isplaćeno ukupno 7.398.843,00KM.

Od tog iznosa se na isplate po osnovu 38 zaključenih sporazuma o vansudskoj sudskih nagodbi po raspisanom javnom pozivu iznos od 419.092,00 KM.

Kako i pored svih poduzetih mjera u pravcu izvršenja pravosnažnih presuda na način da se stvori „pravična ravnoteža“ između javnog interesa šire zajednice i poštivanja individualnih osnovnih ljudskih prava, Zeničko-dobojski kanton nije bio u mogućnosti redovno izvršavati pravosnažne presude, jer bi u suprotnom bila ugrožena makroekonomska i fiskalna održivost, a istovremeno izvršenje velikog broja pravosnažnih presuda dovelo bi u pitanje normalno funkcioniranje Kantona.

V UKUPAN BROJ TRAŽILACA IZVRŠENJA I OBAVEZA KANTONA PO IZVRŠNIM SUDSKIM PRESUDAMA

Na dan 22.01.2019. godine na Spisku rješenja o izvršenju podnesenih protiv Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika, koja su stigla u ASA Banku DD Sarajevo, evidentirano je (po redosljedu prijema rješenja o izvršenju) ukupno **3167 tražilaca izvršenja**, a ukupan zbir obaveza po osnovu izvršnih sudskih presuda (glavnica, troškovi parničnog i izvršnog postupka) na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, iznosi **153.925.524,94 KM (bez obračunatih kamata)**.

Kamate obračunava poslovna Banka na dan isplate, tako da se iste u ovome trenutku ne mogu precizno procijeniti, kao ni pripadajuće zakonske obaveze po osnovu poreza i doprinosa.

Napominjemo, da je većina obaveza Kantona nastala po osnovu tužbi radnika zbog nepoštivanja prava iz kolektivnih ugovora zaključenih na nivou Federacije BiH.

VI VISINA I STRUKTURA BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2019. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 3/19), na poziciji Budžeta “Izvršenje sudskih presuda”, u 2019. planiran je iznos od 1.603.400,00 KM.

Također, na poziciji Budžeta “Sredstva za isplate po apelacijama Ustavnog suda i Evropskog suda za ljudska prava”, u 2019. godini planiran je iznos od 3.500.000,00 KM.

Poređenja radi u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 1/18), na poziciji Budžeta “Izvršenje sudskih presuda”, bio je planiran iznos od 914.000,00 KM, a Budžet Zeničko-dobojskog kantona za 2018. godinu iznosio je ukupno 318.995.430,00 KM.

Izvršavajući ustavne i zakonske obaveze u ukupnom Budžetu Zeničko-dobojskog kantona, učestvuju slijedeći troškovi, i to:

1.	Plaće i naknade zaposlenih	54,29%
2.	Namjenska sredstva	11,17%
3.	Izdaci iz vlastitih prihoda budžetskih korisnika	1,91%
4.	Primljeni namjenski tekući transferi i donacije	0,84%
5.	Otplate kredita	4,88%
6.	Izdvajanje za socijalnu politiku i izbjeglice	7,79%
7.	Transferi Ministarstva zdravstva	0,51%
8.	Transferi Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport	2,66%
9.	Transferi Ministarstva za boračka pitanja	2,91%
10	Ostali troškovi za sve budžetske korisnike (materijalni troškovi, kapitalna ulaganja i ostali transferi)	13,04%

Iz navedenih podataka proizilazi da se cca 87% Budžeta Kantona odnosi na zakonske obaveze po osnovu prava utvrđenih federalnim i kantonalnim propisima, koji se moraju izvršavati.

Također, najveći dio troškova predstavljaju izdaci za plaće i naknade zaposlenih, te boračka i socijalna davanja.

Obaveze po osnovu otplate kredita su prioritetna obaveza, a namjenska sredstva, namjenski tekući transferi viših nivoa vlasti i donacije se mogu trošiti samo za namjene utvđene drugim zakonima.

Eventualno prioritetno izmirenje svih nagomilanih obaveza po osnovu pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, a u iznosu većem od propisanog članom 138., stav (6) Zakona o izvršnom postupku, dovelo bi u pitanje redovno izmirivanje ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a možda i do bankrota Kantona.

Dakle, radi se o objektivnim okolnostima, gdje Zeničko-dobojski kanton prilikom planiranja sredstava za ovu namjenu mora voditi računa i o realnom stanju priliva javnih prihoda u Budžet Kantona i o ispunjenju drugih ustavnih i zakonskih obavezama.

VII POTENCIJALNI RIZICI U SLUČAJU (NE)IZVRŠENJA PRESUDA EVROPSKOG SUDA ZA LJUDSKA PRAVA

Ukoliko Vlada Zeničko-dobojskog kantona hitno ne poduzme aktivnosti na obustavljanju donošenja novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, donošenjem Akcionog plana uz odgovarajući vremenski rok za realizaciju generalnih mjera naloženih navedenom Presudom, prihvatljivim za Sud, ili na drugi način, te ukoliko ne pribavi pomoć od viših nivoa vlasti BiH po navedenom pitanju, postoji slijedeći rizici:

- u aktu Zamjenika zastupnika Savjeta ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, broj: 11-Ai-3/18-199/18 od 19.03.2018. godine, navedeno je da je

- neizvršenje odluke Evropskog suda za ljudska prava, u zadatom roku, krivično djelo,
- u slučaju kašnjenja sa isplatom po donesenim presudama za Vladu Zeničko-dobojskog kantona nastaje obaveza da na dosuđene iznose plati i običnu kamatu po stopi jednakoj najnižoj kreditnoj stopi Evropske centralne banke u periodu neplaćanja, uvećanu za tri postotna boda,
 - u slučaju izvršenja sudskih presuda nakon donošenja odluka Evropskog suda za ljudska prava, po donesenim apelacijama, prema tražiocima izvršenja se na teret budžeta Kantona stvaraju i dodatne finansijske obaveze po osnovu nematerijalne štete (1.000 eura po aplikantu), te dodatni izdaci na ime troškova i izdataka, plus svaki porez koji može biti zaračunat na navedene iznose.
 - u slučaju donošenja većeg broja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava i njihovog prioritnog izvršenja, a za čiju realizaciju je neophodno **obezbijediti milionske iznose sredstava**, značajno bi se ugrozio Budžet Kantona, a donošenje i izvršavanje navedenih odluka sigurno **bi dalo podstrek i svim ostalim tražiocima izvršenja** da podnose apelacije Evropskom sudu za ljudska prava, sa nesagledivim posljedicama po Budžet Kantona,
 - eventualno prioritno izmirenje svih nagomilanih obaveza po osnovu izvršnih sudskih odluka, **dovelo bi u pitanje redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona**, pa i moguće do bankrota Kantona,
 - Zeničko-dobojski kanton prilikom planiranja sredstava za ovu namjenu mora voditi računa i o realnom stanju priliva javnih prihoda u Budžet Kantona i o svojim drugim ustavnim i zakonskim obavezama,
 - plaćanjem obaveza aplikantima u skladu sa presudama Evropskog suda za ljudska prava, prioritno, u odnosu na sve ostale povjerioce Kantona (za koje Evropski sud za ljudska prava još nije donio presudu), a koji godinama čekaju na naplatu svojih potraživanja po izvršnim rješenjima, **narušava se uspostavljeni sistem redosljeda naplate** utvrđen članom 167. Zakona o izvršnom postupku, a prema Spisku povjerilaca Kantona koji se vode kod ASA Banke dd Sarajevo. **Iz navedenog razloga imamo sve veći broj tražilaca izvršenja i advokata - punomoćnika, koji se obraćaju pismeno, zovu putem telefona ili dolaze lično u Ministarstvo finansija i žale se da će prioritnom realizacijom presuda Evropskog suda za ljudska prava, biti prekršene odredbe Zakona o izvršnom postupku, te povrijeđena njihova prava**, jer se na Spisku povjerilaca Kantona (na osnovu vremena prijema rješenja o izvršenju) nalaze ispred apelanata i po nekoliko hiljada mjesta, odnosno, imaju rješenja o izvršenju starija nakoliko godina od pojedinih apelanata. **Pojedini tražioci izvršenja čak prijete krivičnim prijavama**, iz razloga što smatraju da su povrijeđena njihova prava, jer se prije njih isplaćuju apelanti koji se na Spisku povjerilaca Kantona nalaze iza njih.
 - s obzirom da se i nakon plaćanja obaveza prema apellantima po presudama Evropskog suda za ljudska prava, obaveza Zeničko-dobojskog kantona kao izvršenika i dalje vodi kod ASA banke dd Sarajevo prema apellantima – tražiocima izvršenja, jer se na pojedinom rješenju o izvršenju obično nalazi više tražilaca izvršenja od kojih većina nije uputila apelacije, tako da se cjelokupno rješenje o izvršenju nakon isplate samo jednom tražiocu izvršenja sa rješenja ne može povući sa Banke. Kako se ne bi desila situacija da se dva puta plaća ista obaveza prema pojedinim tražiocima izvršenja, potrebno je prije eventualne isplate sporazumom obavezati advokate-punomoćnike apelanata da putem domaćih sudova, Kantonalnog pravobranilaštva i ASA banke dd Sarajevo, izvrše izmjene rješenja o izvršenju, da bi se obaveza u rješenjima o izvršenju umanjila za isplaćeni iznos.

VIII ZAKLJUČAK

Zeničko-dobojski kanton se suočava sa **ogromnim finansijskim problemom**.

Ukoliko Vlada Zeničko-dobojskog kantona hitno ne poduzme aktivnosti na obustavljanju donošenja novih odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, te ne pribavi pomoć od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine po navedenom pitanju, **postoji izvjesan rizik da u vrlo kratkom roku većina od 3167 tražilaca izvršenja uputi apelacije Evropskom sudu za ljudska prava**.

S obzirom da ukupan zbir obaveza po osnovu izvršnih sudskih presuda na teret Budžeta Zeničko-dobojskog kantona, za sve tražioce izvršenja iznosi 153.925.524,94 KM (bez obračunatih kamata), očigledno je da bi u tom slučaju nastavljnje donošenja odluka od strane Evropskog suda za ljudska prava, zahtjevalo obezbijedenje milionskih iznosa sredstava, u vrlo kratkom vremenskom roku, čime bi se značajno ugrozio Budžet Kantona, odnosno redovno izmirivanje ostalih ustavnih i zakonskih obaveza i nadležnosti Kantona, a što bi moguće dovelo i do bankrota Kantona.

Uzimajući u obzir navedene činjenice, te prava apelanata i drugih tražilaca izvršenja, kao i iznos i strukturu izdataka iz Budžeta i njegovu održivost u budućem periodu, prvenstveno imajući za cilj neugrožavanje redovne isplate plaća i naknada budžetskim korisnicima, te isplate obaveza po osnovu prava iz oblasti socijalne zaštite i boračkih pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog pod hitno mora **donijeti dopune Akcionog planu za izvršenje generalnih mjera** prema ostalim tražiocima izvršenja, uz odgovarajući vremenski rok za realizaciju generalnih mjera, prihvatljivim za Sud, **zatim, vansudskim prijateljskim nagodbama sa tražiocima izvršenja ili na drugi način poduzeti aktivnosti na obustavljanju procesa donošenja novih odluka** od strane Evropskog suda za ljudska prava.

Također, potrebno je pokrenuti hitne aktivnosti radi **pribavljanja pomoći od viših nivoa vlasti Bosne i Hercegovine** po navedenom pitanju, odnosno podnošenja zahtjeva od strane Vlade Zeničko-dobojskog kantona, prema državnom i federalnom nivou vlasti, u cilju usmjeravanja odgovarajućih sredstava sa viših nivoa vlasti u budžet Kantona, radi pomoći Zeničko-dobojskom kantonu u smanjenju opterećanja kantonalnog budžeta i rješavanja navedene problematike.

U suprotnom, ukoliko presude Evropskog suda za ljudska prava, ostanu u prioritetu isplate, i iste se nastave donositi ubrzanom dinamikom, onda **ni polovina cjelokupnog budžeta Kantona neće biti dovoljna za izmirenje svih ovih obaveza**, tako da se slobodno može procijeniti da Zeničko-dobojski kanton u tom slučaju, neće moći biti u situaciji obavljati svoje osnovne ustavne i zakonske obaveze, te da će svi uposlenici i oni koji nisu ničim doprinjeli ovakvoj situaciji, ostati bez osnovnih primanja.

Broj: 07-06-1326-2/19

Z e n i c a, 03.04.2019. godine

MINISTAR

Josip Lovrić

DOSTAVLJENO:

1x Ured premijera,

1x Ministarstvo finansija,

1x Ministarstvo za pravosuđe i upravu,

1x Kantonalno pravobranilaštvo Zenica,

1x Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice,

Ured zastupnika/agenta Savjeta ministara BiH pred

Evropskim sudom za ljudska prava Sarajevo,

1x a/a.